

Message Five

**Hkristu A Hkum Hkrang Gawgap Ai Lam Hte Ningnan Suhprang Lam A Matu
Kārai Kāsang A Sagu Hpung Rai Nga Ai Mādu A Hpung Hpe Bau Rem Na
Hkristu A Sumsing Hte Seng Ai Amu Magam Hte Gumhpawn Galaw Ai Kasa Ni A Amu Magam**

Htina chyum daw: Yhn.10:11,16. 21:15-17. 1Pe,2:25. 5:4. Heb 13:20. Shr,1:13. 2:1,7

- I. Shk 22 kaw na 24 du hkra gaw Hkristu hpe Mādu a wudang ntsa si hkam ai lam kaw na Mādu a bau ram ai lam kaw nna du wa na prat; Mādu a hkawhkam aya du hkra hpaw madun da ai Shakawn kungdawn zup hpawng langai rai nga ai.**
- A. Shk 23 gaw bai hkrung rawt ai lam hte lung mat ai lam hta nga ai sagu ram ai wa Hkristu hte matut mānoi nga ai. Dai gaw Shk 22 hta nga ai hkristu a hkrang shaw la ai, si hkam lam hte hpung hpe shapraw ai bai hkrung rawt ai lam hte Shk 24 hta Hkristu a hkrum hkrang ngu ai hpung kaw nna aga ting hpe bai lu la ai hkaw hkam hku nna Mādu a bai du yu wa ai lam lapran matut ya ai mähkrai rai nga ai.
 - B. Hkristu gaw Mādu a sumsing hte seng ai amu magam hta masha ni hpe bau rem let nga nna, anhte mung masha ni hpe bau rem ai marang ē; Mādu hte gumhpawn galaw na matu ra nga ai. Ndai kanawn mazum ai lam hpe anhte hkap la lu ai nga yang, Mādu Kārai bai du yu wa na matu aga ntsa hta kaba dik ai suhprang ai lam paw pru wa na rai nga ai.
- II. Yawhan 21 hta Hkristu a sumsing hte seng ai amu magam hte gumhpawn galaw ai kasa ni a amu magam hpe hpaw madun da wu ai. Dai gaw Yawhan kabu gara shiga laika a hpring tsup ai lam hte ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai.**
- A. Yawhan kabu gara shiga laika hta daw kaba hkun lāngai nga ai rai timung, dai gaw teng sha nan daw kaba hkun hta jahtum da wu ai.
 - B. Chyum laika yawng gaw Hkristu a lāmu ga hte seng ai amu magam hpe hpaw madun da nna, Kārai Kāsang a mungga gaw masha ru di hkam nna hkum sai shan hta nga ai masha byin ai lam hta hpang nna (1:4) hpang jahtum Adam hku nna, bai hkrung rawt nhtawm, Asak jaw ai Wēnyi byin wa ai lam hte jahtum da wu ai(20:22). Dai majaw daw kaba 21 gaw hpang na mabyin langai sha byin ging nga ai.
 - C. Dai zawn tsun ai lam gaw teng nga ai rai timung, grau nna sunghtum hkra tsun na nga yang Yhn 21 gaw Yawhan kabu gara shiga laika a hpring tsup ai lam hte ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai. Dai gaw Hkristu a sumsing hte seng ai amu magam hte kasa ni a amu magam gaw Kārai Kāsang a yaw masing hpe gun hpai na matu lāmu ga ntsa hta arau sha gumhpawn galaw nga ai lam hpe madun da ai hku nna, Yawhan laika yawng hpe jahtum da wu ai.
- III. Yhn 10:10-11 hte 16 hta Mādu Kārai gaw; Sagu ni gaw asak hpe sutsu hpring tsup hkra lu la na matu Mādu gaw kaja dik ai Sagu ram wa hku nna du yu wa ai lam, Mādu hta kaga Sagu ni (maigan masha ni) mung nga ai lam, dai Sagu ni hpe woi awn nna (Jew kam sham ai ni hte) gumhpawn mātut mānoi shāngun nna, Sagu ram wa lāngai npu hta Sagu hpung langai sha (hpung langai sha) byin wa ai lam sape ni hpe hpaw madun da ai.**
- A. Mādu Kārai a bau rem ai lam gaw shawng ningnan Mādu a lāmu ga hte seng ai amu magam hta rai nga ai - Mat 9:36. madun 10:1-6.
 - B. Mādu Kārai a bau rem ai lam gaw lam lahkawng hku nna Mādu a sumsing hte seng ai amu magam hta rai nna (1Pe 5:4), Mādu a hkum hkrang hpe pawpru shangun na, Kārai Kāsang a hpung hpe yu lakawn na matu rai nga ai.
- IV. Mādu Kārai gaw Petru hpe Mādu a sagu kasha ni hpe jaw sha na matu hte Mādu a sagu ni hpe bau rem na matu ap jaw da wu ai.**
- A. Mādu Kārai gaw bai hkung rawt ngut ai hpang, gārai nlung shi yang Sape ni hte rau nga ai shaloi shi hkum danleng wa ai lam ni hta na kalang mi Petru hpe ap jaw da ai lam galaw wu ai. Dai gaw sumsing ni hta Mādu nga ai shaloi, Mādu nnga ai aten hta Mādu a Sagu kasha ni hpe jaw sha na hte Mādu a Sagu ni hpe bau rem na matu rai nga ai - Yhn 21:15-17.
 - B. Ndai lam gaw Hkristu a hkum hkrang hpe paw pru shangun ai, hpung ngu ai Kārai Kāsang a Sagu hpung ni hpe yu lakawn na mtu Hkristu a sumsing hte seng ai amu magam hte Kasa ni a amu magam gumhpawn da ai lam rai nga ai.

- C. H pang daw hta Kasa laika hta Petru gaw " Anhte chyawm gaw, akyu hpyi ai amu hte mungga hkai dan ai amu hta, htepl lahti shatsup nga na ga ai," ngu nna tsun da ai (6:4). Dai lam gaw Hkristu a samsing hte seng ai lapran tsap hpyi shawn ai lam (Heb 7:25) hte Kārai Kāsang hpe Mādu a masha ni a kata de amu magam gun karan kachyan ya ai lam amu magam hte ginrun galaw ai lam rai nga ai (8:2).
- D. Petru gaw Mādu Kārai a ndai ap jaw da ya ai lam hpe grai nan matsing nga ai majaw; shi a shawng e shāgun dat ai laika hta kamsham ai ni hpe shanhte gaw lāhta na lam shut nna mat mat ai Sagu kasha ni rai ti mung, ya ē Sagu rem wa ngu ai nanhte a myit ni hpe yu reng hkang ya ai wa hpang de bai du sai ngu nna tsun da wu ai- 1Pe 2:25.
 - 1. Hkristu gaw anhte a asak hte yawng māyawng byin na matu anhte a kata hta shānu nga ai sha n-ga, Mādu gaw anhte kāta daw byin ai lam hte mabyi masa hpe azi yu nna, hkang zing ya nga ai.
 - 2. Mādu gaw anhte a kata daw hta byin lam ni a kaja ai akyu ni hpe yu lākawn ya ai lam hte anhte a tengman ai wa rai nga ai myit masa hpe hkang zing ya ai a mārang e anhte hpe reng hkang nga ai. madun, Heb 13:17.
- E. Petru gaw asak kaba ai ni hpe shanhte hte rau nga ai Kārai Kāsang a Sagu hpung hpe bau rem na matu shadut wa ai. Dai rai yang she Sagu ram wa paw pru wa ai shaloi, sadi dung ai asak kaba ni gaw n-nyip mat chye ai hpung shing kang jan mau hpe hkam lu na rai nga ai - 1Pe 5:1-4.
- F. Petru a ga gaw Hkristu a samsing hte seng ai amu magam gaw ahkyak mādung hku nna Mādu a hkum hkrang hpe paw pru shāgun ai Kārai Kāsang a hpung hpe Mādu a Sagu hpung hku nna bau rem ai lam hpe madi madun wu ai.

V. Kasa Pawlu a npu hta na ga ni mung Kārai Kāsang a Sagu hpung hpe yu lākawn na matu kasa ni a amu magam hte Hkristu a samsing hte seng ai amu magam ni zup hpawng nga ai lam mādun da ai.

- A. Ksa 20:28 hta Pawlu gaw Ehpesu mare hta nga ai asak kaba ai ni hpe "Karai Kasang gaw shi a sai hte mari la ai Hpung hpe yu lānu lahku na matu, Chyoipra ai Wenyi nanhte hpe Hpung up ni shatai manit dai majaw, nanhte gaw, tinang hkum dai hte, sagu hpung ting hpe, sadi sahka hte yu nga mu law" ngu nna tsun da ai.
- B. Pawlu gaw "Ngai pru ai hpang, Hpung hpe matsan n dum ai, n hku ai chyahkyawn, nanhte hta shang na ra ai, ngai chye nga nngai" ngu nna tsun wu ai (kaji 29). Kasa ni gaw Mādu a asak hpe ahkrak ntawn ai rai timung (kaji 24), Shi hte Kārai Kāsang a matu manu dan ai sut gan rai nga ai hpung a htawm hpang prat a matu grai nan myit tsang wa ai.
- C. Pawlu gaw Heb 13:20 hta "Anhte a Madu Yesu ngu ai, sagu hpung ni a sagu rem wa kaba hpe, htani htana ga shaka asai hte si ai ni kaw na bai woi wa ai, ngwi pyaw ai a npawt Karai Kasang gaw" ngu nna tsun da wu ai.
 - 1. Htani htana ga shaka gaw hkumhkrang hpe pawpru shangun nna, Yerusalem mare ningnan hpe hpring tsup shāgun na hpung ngu ai sagu hpung hpe lu la na matu ga shaka ningnan a ga shaka tara rai nga ai. Kārai Kāsang a htani htana ga shaka tara gaw bau rem ai lam a marang ē Yerusalem mare ningnan hpe ngut kre hpring tsup na matu rai nga ai.
 - 2. Kārai Kāsang gaw shi a htani htana ga shāka tara hku nna, Yerusalem mare ningnan hpe ngut kre hpring tsup na matu anhte a Mādu hpe Sagu ram wa hku nna si hkam ai lam hta na hkrung rawt shāgun wu ai.

VI. Hkristu a samsing hte seng ai amu magam hte gumhpawn da ai kasa ni a amu magam a madung yaw shada lam hte bandung gaw Kārai Kāsang a htani htana yaw masing ngut kre ai lam a matu Yerusalem mare ningnan hpe ngut kre hpring tsup ya lu ai Hkristu a hkumhkrang hpe gawgap na matu rai nga ai - madi mādun, Ehp. 3:2, 8-9. 1Pe, 5:10.

VII. Kārai Kāsang htani htana yaw masing a madung yaw shada lam hte jahtum htum ngut kre hpring tsup lam a matu Kārai Kāsang a Sagu hpung hpe bau rem ai lam mahkrun hpe Shawlumon a mahkawn ga hta mung hpaw madun da wu ai.

- A. " Nye myit masin tsaw ra ai, nja wa e,Na sagu ni hpe nang kanang rem ai hpe mung (Myit dik lam matu),Shani chyingtung e, kanang hpum shangun ai hpe mung, tsun dan e (hkring sa lam matu)"- 1:7a.
- B. "Sagu hpung ni a lagaw hkang hkan sa nna,Sagu rem ai ni a sum ni makau e, na bainam kasha ni hpe rem nga u"- kaji 8b.

- C. "Ngai tsaw ra ai wa gaw, nye a rai nga ai, Ngai mung shi a rai nga nngai. Shi gaw hkalaw pan prang e sagu ni hpe shayaw nga ai (Hkristu hpe tam ai ni gaw myit masin langai sha hte Kārai Kāsang hta kam sham asak hkrung lam hpe asak hkrung wu ai)" - 2:16.
- D. "Ngai tsaw ra ai wa gaw, nye a rai nga ai, ngai mung shi a rai nga nngai; Shi gaw hkalaw pan prang e shi a sagu ni hpe shayaw nga ai" - 6:3.

VIII. Kamsham ai ni hpe bau rem ai lam gaw asak hta shanhte a kaba wa ai lam a matu grai nan ahkyak wu ai. Anhte gaw kabu gara shiga hpe hkaw tsun na matu hte hpung hpe suhprang na matu bau rem ai ladat hpe gun hpai ra na rai nga ai.

- A. Anhte gaw "Mādu, Kārai ngai gaw suhprang lam nga mayu ga ai. Daini kaw nna, ngai gaw bau rem ai wa langai byin mayu nga ai. Ngai gaw masha ni hpe bau māka na matu, masha ni hpe bau rem na matu hte masha ni hpe sagu hpung kata de zup hpawng mat na matu sa mayu ai" ngu nna akyu hpyi ging nga ai.
- B. Yawhan 10 hte 21 ni hta Mādu Kārai gaw bau rem ai lam hte seng nna, ndai gasi ni hpe jai lang wa ai - bau māka ai lam, bau rem ai lam hte Sagu hpung (10:16. 21:15-16). Anhte mung Sagu hpung ngu ai ga shabyin (Verb) hku mai jai lang wu ai.
- C. Hpung yawng gaw Sagu hpung kata de kaning re zup hpawng ra ai lam hpe sharin la ra na rai nga ai, dai rai yang she shanhte gaw rau zup hpawng lam nga lu na rai nga ai. Asak kaba ai ni hte magam gun manang ni gaw ndai lam hpe tätut galaw na matu woi awn ging nga ai.

IX. Wan shādaw hpe asak hte seng ai bai gram nna, hkrang zing ai lam gaw Mādu a asak hte seng ai hkang zing ai lam kaw nna danglu ai ni paw pru wa na matu hpung ni hpe Mādu a shinggyim rudi hta yu lakawn ai lam hte Mādu a Kārai rudi hta bau māka nga ai Hkristu a samsing hte seng ai amu magam rai nga ai - Shr1:13.2:7. Yhn 10:11,14. 1Pe2:25, 5:4. Heb 13:20.

- A. Masha wa gaw Mādu a shinggyim rudi hta nga nna, ja shing kyt gaw Mādu a Kārai rudi hpe hkrang shingdaw nna, sinda gaw tsaw ra myit a masat kumla rai nga ai.
 - 1. Hkristu gaw hpung ni hpe paw pru wa na matu Kārai hte seng ai bungli a matu, n-gun atsam nga na matu nshang e shingkyit kyt da ai rai timung (Pru 28:4. Dan 10:5) ya Mādu gaw shi a tsaw ra myit marang ē pawpru wa ai hpung yawng hpe yu lānu lāhku ai lam a matu sinda hta shingkyit kyt da wu ai (Shr 1:13).
 - 2. Aja shingkyit gaw Kārai hte seng ai n-gun atsam hku nna, Hkristu a Kārai rudi hpe hkrang shingdaw nna, sinda hta hpung ni hpe bau māka na mātu, ndai Kārai hte seng ai n-gun atsam hpe Mādu a tsaw ra myit hku shadut nna, jai lang ai lam hpe hkrang shingdaw ai.
- B. Hkristu gaw hpung ni hpe yu lakawn na matu masha hku nna Mādu a shinggyim rudi hta hpung ni hpe yu lakawn nga ai - kaji 13a.
 - 1. Mādu gaw wan shādaw a wan kaw k ni hpe tengman htaphtuk ai lam nga na matu hkyen lajang ya nna, anhte kabu pyaw lam, ra sharawg nna: hkyam sa ai lam nga na matu yu lakawn ya wu ai - Pru, 30:7. Mādun Shk,42:5, 11.
 - a. Mādu Kārai a ningmu gaw anhte hpe simsa ai lam, hkyam sa ai lam, ana shazim ai lam, san seng ai lam hte n-gun atsam jaw ai lam marang e anhte a mabyin hpe yu lānu lāhku ya na mātu, pri nyem ai lam hte alum ala re ai lam nga ai makau grup yin hpe madi shādaw ya wu ai.
 - b. Anhte gaw asak a bau māka ya ai lam hpe hkap la lu na matu hpung hta Mādu Kārai a ningmu a yu lakawn ya ai makau grup yin hpe kabu gāra mai ai - Ehp, 5:29. madun - 1Tim 4:6. Ehp 4:11.
 - 2. Mādu gaw wan shādaw a wan kaw k ni hta na wan shat ni hpe shārai ya nna, anhte a htoi tu ai lam hpe pat shingdang shāngun ai lam rai nga ai, ginyawm kumla yawng hpe rep di kau ya wu ai - Pru 25:38.
 - a. Wan shat a hkru mat ai daw, zim mat ai daw gaw Kārai Kāsang a yaw shada lam hku nrαι ai lam ni, anhte a hkum sai shan, rudi masha, tinggyeng myit hte hpan da ai lam dingsa zawn dan di kau na matu ra kādawn ai lam ni hpe shingdaw ai.
 - b. Mādu gaw hpung ni a lāpran hta nbung pre ai lam ni yawng (shut ai lam ni, ra kādawn ai lam ni, hkrat sum ai lam ni hte shut shai ai lam) hpe rep shāra ya wu ai, dai rai yang she hpung ni

gaw kri namta, hkrang sum la hte danleng lam matu bung pre wa na rai nga ai. Madun 1Ko1:10. 2Ko12:18. Hpi2:2.

C. Hkristu gaw hpung ni hpe bau măka na mătu sinda hta hkrang da ai ja shingkyit hku nna, hkrang shingdaw ai Mădu a Kărai hte seng ai tsaw ra myit hte Mădu a Kărai rudi hta hpung ni hpe yu lakawn ya wu ai. Shr 1:13b.

1. Mădu gaw shi a hpring tsup ai amu magam ninggam masum hta yawng mayawng lawm ai Hkristu ngu ai Shi hkum nan hte anhte hpe bau măka ya nga ai. Shăloi she anhte gaw Mădu a htăni htana yaw măsing hpe ngut kre hpring tsup lu na mătu: Mădu a dang lu ai ni byin tai wa na matu Kărai asak hta kaba wa ai hte, kung kyang wa lu na rai nga ai.

2. Hkawm sa nga ai Hkristu hku nna Mădu gaw hpung langai hkrai a masa lam ni hpe chye nna, ga shaga ai Wěnyi hku nna Mădu gaw wan shadaw ni hpe rep shăra ya nhtawm, Wěnyi a pawn ba ai lam rai nga ai sau ningnan hku bang ya wu ai - 2:1, 8. madun 27:20-21. Zeh 4:6, 11-14.

3. Mădu a shămu shămawt ai lam hta shang lawm kănawn măzum na hte Mădu a yu lăkawn ya ai lam hpe kăbu găra lu na mătu anhte gaw Hpung hta nga ra ai.

X. Hkristu a mauhpa rem hkrang ai lam hta na anhte gaw daini hte htani htana lahkawng tup hta anhte a shaman chyeju ni hku nna, Mădu hpe kabu gara lu na rai nga ai- Eza. 49:10. Shr. 7:9-17. Yhn. 6:35. 4:13-14. Shk. 36:7-9. 91:1. Esa 12:1-6. Shr 22:1.